

VYSOKOMÝTSKÝ ZPRAVODAJ

04 2020

ZA VELIKONOČNÍM
POSELSTVÍM A NADĚJÍ

DOBŘÁ VĚC SE PODAŘILA

Vážení spoluobčané,

nesmírně si vážím solidarity, kterou jste v minulých dnech předvedli. Je obdivuhodné, kolik dobrovolnic zasedlo ve Vysokém Mýtě k šicím stojům a kolik lidí spojilo svoje síly, aby pomohlo nejen sobě a svým blízkým, ale také všem potřebným, lidem v domovech pro seniory i ve Vysokomýtské nemocnici. Pomáháte i lidem, kteří si sami ochranné roušky nemohou nebo neumí ušít. Za všechny obdarované i za město Vysoké Mýto přijměte, prosím, velké poděkování za vaši pomoc a solidaritu.

Rád bych v této složité době upřímně poděkoval také lidem, kteří stojí v první linii a při plnění svých povinností denně riskují svoje zdraví. Děkuji všem lékařům, zdravotníkům a pečovatelkám za jejich náročnou a obětavou péči o nemocné, handicapované a seniory ve všech vysokomýtských zdravotnických a sociálních zařízeních. Stejně tak děkuji statečným prodavačkám a lékárníkům a také policistům a hasičům za jejich prospěšnou službu. Za nezištnou pomoc a ochotu děkuji také všem dobrovolníkům.

Vážení spoluobčané, přeji vám příjemné velikonoční svátky, a hlavně pevné zdraví a naději, že všechno dobře dopadne.

*V úctě
František Jiraský, starosta*

Vážení čtenáři,

Vysokomýtský zpravodaj vychází jako měsíčník. Informace se v současné době mění v rádech hodin, a proto je naše periodikum nemá šanci aktuálně zachytit. K nejvýraznějším změnám však docházelo v období mezi uzávěrkou a tiskem. Dospěli jsme k závěru, že by bylo chybou, kdybychom přistoupili k řešení zpravodaj nevydat vůbec. Rozhodli jsme se proto, ještě před tiskem vyjmout pozvánky na kulturní, společenské, církevní i sportovní akce. Pravidelné rubriky a zprávy

o dění v našem městě proto tvoří základ dubnového čísla, které se vám dostává do rukou. Z výše uvedených důvodů vychází v omezeném počtu stran, než je u Vysokomýtského zpravodaje v ostatních měsících běžné. Děkujeme za pochopení a pevně věříme, že zprávy, které k nám přicházejí, se obrátí k lepšímu, abychom vám mohli v následujícím měsíci přinést více optimismu a naděje. I Velikonoce budou letos úplně jiné. Prožijte je v kruhu svých nejbližších v klidu a ve zdraví.

redakce

2 Rozhovor měsíce

Za velikonočním poselstvím a nadějí

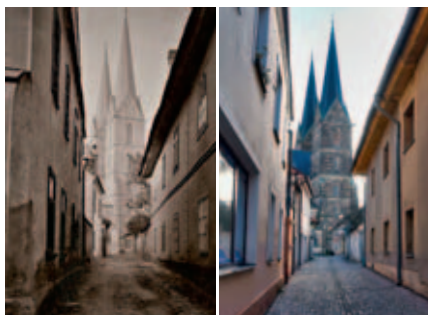
4 Vitrínka

Česká republika je pro nás malá

5 Vysokomýtský uličník

Kde byl ve městě tichý kout?

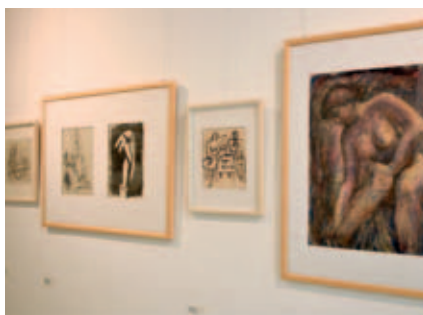
6 Informace z městského úřadu

11 Zápisy bez přítomnosti dětí

12 Véemko, infocentrum, galerie

Za zavřenými dveřmi...

13 Regionální muzeum

14 Tatra 613 ve sbírce muzea

15 Školy

17 Studenti studentům na Mezinárodní dni

20 Informace

22 Kontakty ke kulturnímu dění ve městě

23 Sport, volný čas

Představení veteránů

Za velikonočním poselstvím a nadějí

Velikonoce jsou pro všechny tradičním symbolem jara. Jejich náboženský charakter ale poslední dobou ustupuje spíše do pozadí. Položili jsme proto otázky představitelům vysokomýtských církví, aby nám svůj pohled na tyto významné dny přiblížili.

Pozvání k rozhovoru přijali:

ZBIGNIEW LIPUS, kazatel Církve bratrské (ve Vysokém Mýtě od roku 2017)

PAVEL MISTR, farář Římskokatolické církve (ve VM od roku 1999)

PETR PEŇÁZ, farář Českobratrské církve evangelické (ve VM od roku 2019)

JIŘÍ PLHÁK, farář Církve československé husitské (ve VM od roku 1999)

ZDENĚK SPILKO, kazatel sboru Bratrské jednoty baptistů (ve VM od roku 2007)

1. Co se vám vybaví, když se řeknou Velikonoce? Každý z nás má Velikonoce s něčím spojené, co znamenají pro vás?
2. Jsou Velikonoce jiné než v minulosti? V čem se vám jeví současná velikonoční oslava odlišné od dřívějších?
3. Velikonocům předchází doba postní...
4. Velikonoce mají své symboly...
5. Chodí kněží na pomlázku?
6. Jaké je vaše velikonoční poselství?

ZBIGNIEW LIPUS

1. Největší a nejdůležitější křesťanské svátky. Velký pátek – připomenutí ukřižování Ježíše Krista a velikonoční neděle – Kristovo vzkříšení a vítězství nad smrtí. Zasvítilo světlo naděje do naší temnoty a beznaděje.
2. Na to asi nedokážu dát jasnou odpověď. Zdá se mi, že naše společnost se stále více odklání od tradičních křesťanských hodnot, a to se projevuje i ve vnímání Velikonoc. Možná jsou dnes Velikonoce více vnímány jen jako dny volna, odpočinku od práce, možnosti někam vyjet s rodinou nebo oslava příchodu jara, a náboženský obsah Velikonoc se stále více vytrácí.
3. Postní doba, to je vhodná příležitost zastavit se v každodenním shonu, více přemýšlet nad směřováním svého života, a také doba vnitřního zkoumání sebe sama, zda je moje víra a vztah s Bohem opravdový, a tak se připravovat na slavení Velikonoc. Přirovnal bych to k úklidu našeho nitra (srdce), podobně jako když uklízíme své domovy a chceme mít o svátcích doma čisto.

4. U nás protestantů jsme na symboly skromnější. Především jde o symbol kříže, na kterém umíral Kristus za hříchy nás všech. A pak máme svátost památky večeře Páně, kdy si pravidelně jednou měsíčně připomínáme tuto událost zástupné smrti Kristovy skrze přijímání chleba a vína – těla a krve Kristovy.
5. Nemůžu asi odpovídat za ostatní kolegy, ale já osobně na pomlázku nechodím.
6. Velikonoce jsou vnímány jako svátky jara. Příroda se znovu probouzí k životu, je v tom určitá symbolika, která platí i pro nás lidi. Hlavní poselství Velikonoc vidím v tom, že nám Bůh v Kristu nabízí nový život – věčný život. To je velká naděje pro všechny křesťany, že tak jako byl vzkříšen Kristus, budou jednou vzkříšeni i ti, kdo v něho věří jako ve Spasitele světa. A to druhé, co vidím jako důležité poselství velikonočních svátků je, že Bůh je nám lidem blízko i v našem utrpení a těžkostech, které život přináší. Rozumí nám velmi dobře, protože sám prošel utrpením kříže a nesmírnou bolestí, která s tím byla spojena. Nejsme v tom sami. On je v tom s námi.

PAVEL MISTR

1. Velikonoce – velká noc Ježíšova zmrtvýchvstání. Samozřejmě navazuje na velikou noc, kdy Izraelité odcházeli z egyptského otroctví do země zaslíbené. Hezky to vyjadřují velikonoční písně, v kterých se radujeme ze vzkříšení, zaznívá radostné: *Aleluja, aleluja, aleluja...*
2. Pro mě je to od mého mládí až doposud

připomínka Ježíšovy smrti a oslava jeho zmrtvýchvstání. Jako děti jsme se těšili více i na pomlázku, což je dnes pro mě okrajová záležitost.

3. Dobu postní jsme jako děti prožívaly alespoň s nějakým sebezáporem, že jsme nejdříve sladkosti a na trnovou korunu, kterou nám maminka namalovala, jsme na jednotlivé trny domalovávaly kvítka, snažily jsme se udělat něco dobrého, abychom ulehčily Pánu Ježíši v jeho strastech. Dnes je to duchovní i praktická příprava na oslavu Velikonoc, ve které figuruje navíc tak, že mám napomoci k tomu, aby na slavení Velikonoc bylo dobře připraveno co nejvíce lidí a oslavy proběhly co nejhezčím způsobem, s co největším duchovním užitekem.
4. **Kříž**, který je vstupní branou k novému životu a je znamením spásy, záchrany. **Beránek**, který byl trápen a pokořil se, ústa neotevřel; jako beránek vedený na porážku (Izajáš 53,7), který připomíná Krista v jeho ponížení a s vítězným praporem jeho oslavení. **Vajíčko** jako symbol nového života, které na první pohled nejvíce známky života, ale je vlastně naprogramováno k životu, a je tedy plné života.
5. Já už dnes jen s ministranty před kostelem po skončení mše svaté. Je to taková hezka, a když to chlapí nepřeznou s výpraskem, i milá tradice.
6. Vyjádřil bych to slovy starobylého hymnu, se kterým se plně ztotožňuji a skrze který si i já sám rád vždy znovu připomenu, co jsou to Velikonoce:

*Jsou Velikonoce, obejmeme se radostí.
Jsou Velikonoce, vysvobození
od bolesti a smrti.
Je den zmrtvýchvstání. Nechme se
proniknout jásotem a obejmeme se!
Nazvěme se navzájem bratry s těmi,
kteří nás nenávidí!
Odpusťme si všechno
pro Kristovo vzkříšení!*

PETR PEŇÁZ

1. Vybaví se mi svátky u babičky na Vysočině. Měly svoje kouzlo. A právě Velikonoce na vsi, kde se stále ještě žilo jinak, obyčejněji a prostěji, mi dávaly větší smysl. Vzpomínám si, že když jsem vstoupil do světnice, nad ledničkou byl obraz ženy, kterou strhával proud, a ona se držela kamenného kříže. Jako dítě jsem se toho obrazu bál, jako puberták jsem jím pohrdal a dnes na něj často myslím a snažím se v paměti obnovit každou jeho linku. To jsou Velikonoce – kříž, který brání tomu, aby nás strhl proud. Dnes mám podobný obraz nad svým psacím stolem.
2. Nechcete ode mě slyšet, jak jsme se posunuli v čase, a kolik toho dnes máme, že? Je to pro mě stejné, protože člověk je stále stejný. Totalitu vystřídal jiný diktát – tedy potřebujeme opět zachránit. To jsou Velikonoce.
3. Tady nejde jinak než odpovědět citátem proroka Izajáše: „Zdalipak půst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbit?“
4. Vejce.... Víte, že vejce je symbolem hro-

bu? Rozbitá skořápka je otevřený hrob. Ježíš vstal z mrtvých, jeho hrob je prázdný.

5. Chodit na pomlázku může jen ten, kdo ji dokáže uplést a ten, kdo dokáže lidem také něco dát, třeba říct koledu. Jako faráře mě zaměstnávají o Velikonocích jiné povinnosti, proto na to nemám čas. Ale mrzí mě, že se počty koledníků tenčí.
6. Velikonoce přinášejí zvěst, že Bůh v Kristu vykoupil náš život. Tedy je to frontální útok na ty, kdo se berou příliš vážně. Skutečnou vážnost a závažnost bychom měli hledat jinde než v sobě.

JÍŘÍ PLHÁK

1. Vzpomínky, to je ta nejbližší výbava, kterou mám po ruce. Všechno ostatní je nakonec reflexe a k té se možná dostaneme později.
2. Vyjdeme-li z předpokladu, že to jiné bylo, pak nejspíš v tom, co měli ve svých hlavách naši předkové a co v nich máme my. Jaké příběhy utvářely a utvářejí rámec našeho chápání světa. Představuji si, že měli v hlavách větší pořádek, méně zby-

tečností, a to i díky svátkům jako jsou Velikonoce.

3. Pro mne je postní doba spojená s úklidem. Všechno, co je staré, příliš nakvašené a nazlobené, čím jsme infikovali naše vztahy, co nám překáží, abychom společně zakoušeli svobodu v lásce, všechno to je třeba odstranit.
4. Tady se hodně prolínají křesťanské Velikonoce s oslavou nového života a s příchodem jara, kde jde především o radost a naději. Křesťanství k tomu vlastně jen dodává, že život, radost a naděje není možná bez oběti. Oběť ale nemusíme chápat jen jako ztrátu a odříkání, může naopak souviset s posvěcením, kdy to, co člověk dělá, dělá z lásky.
5. Chodí, a když vše dobře dopadne, tak se i vrátí...
6. Nejen Velikonoce, ale celý Ježíšův příběh vyjadřuje jednu základní lidskou zkušenost, kterou Ježíš formuloval v odpovědi zbožnému farizeovi: „Komu se málo odpouští, málo miluje.“ To je pro mne nejen poselství, ale skutečná perspektiva našeho života. Přeji vám pokojné Velikonoce.

ZDENĚK SPILKO

1. Jednoznačně se mi to spojuje se zástupnou obětí Pána Ježíše.
2. Myslím si, že přestože se doba mění, je postoj k Velikonocům stále věcí osobního přístupu. Někdo říká, že dnes jsou lidé více povrchní, ale vím, že je pořád dost těch, kteří jdou více do hloubky.
3. Půst není jen otázka odřeknutí se něčeho, ale hlavně je to doba intenzivního soustředění na Boha a hledání jeho blízkosti.
4. Účelem symbolů je osvětlit podstatu věci a přispět k jejímu lepšímu porozumění. To by mělo platit i u symbolů Velikonoc.
5. Dříve v mladším věku jsem chodil, dnes už ne.
6. Je dobré vědět o tom, co Ježíš pro nás udělal, ale pokud to přijmeme pro sebe osobně vírou, tak se tato informace promění v moc, která zásadně ovlivní náš život nyní i v budoucnosti.

Pánové, děkuji vám za rozhovor.

Rozhovor vedla Dagmar Sabolčíková

Na Květnou neděli si průvodem s ratoolestmi a oslíkem křesťané připomínají slavnostní vjezd Ježíše do Jeruzaléma. Ve Vysokém Mýtě průvod vychází od kostela Nejsvětější Trojice a vede ke kostelu sv. Vavřince. Foto Eliška Blajdová

Rubrika Vitrínka se v letošním roce ohlíží za třiceti lety svobodného podnikání ve Vysokém Mýtě. Je to oblast, která se posunula mílovými kroky. Lidé vstupovali do vod takřka neznámých. Pokusy, omyly, úspěchy a pády – i to je obraz soukromníků a firem, s nimiž se setkáváme na stránkách Vysokomýtského zpravodaje. Tentokrát jsme se vydali na cestu kolem světa s Mikroelektronikou, s. r. o.

Česká republika je pro nás malá

Jindřich Nádvorník procestoval díky své práci celý svět. Foto Iveta Danko

V Chile, Argentině, Peru, Bolívii, Ekvádoru, Mexiku... tam všude vám cvakne jízdenku v autobuse „mašinka“ z Vysokého Mýta. Právě Jižní Amerika otevřela vysokomýtské Mikroelektronice dveře do světa. „Byla to trefa do černého,“ usmívá se Jindřich Nádvorník u mapy, když ukazuje, kam všude dnes jeho firma exportuje své výrobky. Kromě jihoamerického kontinentu má významné zákazníky takřka všude, velkým odbytištěm je Asie a nově také Afrika. Když v roce 1991 osmadvacetiletý elektroinženýr ze Skořenic s minimální znalostí angličtiny rozjžděl svůj byznys, netušil, že stráví v letadle stovky a stovky hodin, postaví novou fabriku na zeleném drnu a místo třiceti zaměstnanců jich bude mít tři stovky... „Po promoci, v roce 1987, jsem nastoupil do Karosy. Za rok a půl jsem dostal nabídku ze Zemědělského družstva Džbánov, abych se stal vedoucím přidružené výroby mikroelektroniky. Džbánov byl tenkrát něco jako „malé Slušovice“, velmi progresivní vedení družstva se nesoustředilo pouze

na zemědělskou výrobu, ale otevřelo několik přidružených závodů. Měli volnější ruce než státní podniky a díky vývozu potravin také příležitost nakoupit za valuty technologie a suroviny,“ vrací se ve vzpomínkách o tři desetiletí zpět úspěšný podnikatel.

Po změně režimu došlo nutně k restrukturalizaci družstva, které muselo vrátit nemalou část majetku a veškeré úsilí zaměřilo na zemědělskou činnost. „Ostatní provozy se staly přítěží. Jednoho dne si všechny vedoucí svolal předseda a oznámil nám, že končíme. Mikroelektronika tehdy sídlila v ulici Kpt. Popplera v sousedství restaurace U Lípy, dnes je tam ubytovna. Na objekt nevznesl nikdo restituční nárok, tak jsem si ho od družstva pronajmul. Většina zaměstnanců zůstala a pokračovali jsme ve vývoji a výrobě elektronických taxametrů. Tehdy jsme byli jediní v ČR,“ pokračuje ve vyprávění Jindřich Nádvorník.

Záhy se na trhu objevil nový meziměstský dopravce a chtěl místo mechanických strojů, kdy musel řidič zatočit kličkou, aby vydal jízdenku, lépe kontrolovatelné elektronické přístroje. To byl další impuls pro vývojáře. Časem se ozvaly i městští dopravci, ti zase potřebovali označovače jízdenek, dosud pro Čechy něco zcela neznámého. „I s tím jsme si poradili, jenže... osadili jsme našimi přístroji Ostravu a Prahu a zjistili, že pro tento druh byznysu je Česká republika příliš malá. Vždyť v hlavním městě

dodnes jezdí naše výrobky z roku 1996,“ krčí rameny Nádvorník, „udělali jsme je moc kvalitní a dopravce nemá důvod je měnit.“

Právě rok 1996 byl zlomovým. Bez exportu do ciziny by firma nepřežila. Evropa se ukázala být v tomto směru zcela lichá. Na východě na nové technologie neměli peníze a na západě už je měli vyřešené. Kam tedy? „Tři roky jsem strávil cestováním do Latinské Ameriky, absolvoval jsem desítky prezentací a zkušebních provozů. Někteří kolegové už v uzavření kontraktu nevěřili, podezírali mě, že tam létám proto, že rád cestuju...“ usmívá se světoběžník. Úsilí konečně přineslo ovoce. Za první dávku do Chile v roce 2000 získala dokonce Mikroelektronika, s. r. o. ocenění Exportér roku DHL. Postupem času přibýly ostatní jihoamerické státy: „Až na Brazílii, která má ochranný systém cel. Není možné se dostat na tamní trh, aniž byste tam otevřeli pobočku. A do toho jít nechci.“

Ačkoliv Mikroelektronika vyvází do padesáti zemí, jsou takové, jimž se vyhýbá: „Nerad bych, aby na naše lidi při výstupu z letadla mířily samopaly, proto se nepokoušíme obchodovat v zemích s nestabilním režimem nebo tam, kde vládou extremisté.“

Slibně se ale vyvíjí ruský trh. Po Moskvě už nyní jezdí sedm tisíc autobusů s příslušenstvím z Mikroelektroniky. A obrovskou příležitostí nabízí Afrika a její mnohamilionová města, kontrakty jsou uzavřeny i v Nigérii a Mosambiku.

Iveta Danko

Víte, že...

Mikroelektronika, s. r. o. sídlí od roku 2007 v nových prostorách. V Drábech (za OD Tesco) vyrostla fabrika během jednoho roku na zeleném drnu. Nyní se uvažuje o další přístavbě. Mikroelektronika, s. r. o. má pobočku také v Pardubicích. Firma se zaměřuje na dva výrobní programy, kromě od-bavovacích systémů se zabývá také průmyslovou výrobou elektroniky s důrazem na flexibilitu, například medicínské přístroje, mikroskopy apod. pro známé značky jako je Siemens či Advantech. Obrat společnosti se blíží jedné miliardě korun.

1. 11. – 29. 11.,
Regionální muzeum
NEVZDALI TO, VYDRŽELI, USPĚLI
Výstava 30 let svobodného
podnikání ve Vysokém Mýtě.

V tomto čísle Vysokomýtského zpravodaje si představíme vývoj názvů ulic v západní části historického centra města, z nichž většina dnes nese jméno po českých literárních autorech 19. století, a to i přestože žádný z nich neměl přímou osobní vazbu na Vysoké Mýto. S podobně volenými názvy se lze setkat i v jiných českých městech. V případě Vysokého Mýta je však nutné zmínit, že někteří z těchto autorů město navštívili, a to díky společenským stykům A. V. Šembery a jeho rodiny.

Kde byl ve městě tichý kout?

Historické jádro – 4. část

Z jihozápadního rohu náměstí od historického tzv. Brejchova domu, dnes známého spíše pod označením „U Švejka“, vede ke kostelu sv. Vavřince ulice Karoliny Světlé. Současný název vzdávající hold české spisovatelce, která žila v letech 1830–1899, ulice nese od roku 1903. Její původní jméno však znělo po celé 19. století Špitálská, neboť se v ulici nacházel městský špitál, který dnes většina místních zná spíše jako kadeřnictví, kosmetiku nebo veřejné WC. Z druhé strany špitál lemují pravděpodobně nejmalebnější ulička v historickém jádře města – Andělská. Ta propojuje náměstí Vaňorného a ulici Nerudovu a narušuje jinak souměrný půdorys historického centra města. V roce 1828 tvořila spolu s výše vzpomenutou ulicí dvojici Špitálských ulic (Spital Gässen). Později byly ulice odlišeny, a to tak, že dnešní Andělská byla pojmenována Zadní špitálská a toto označení nesla až do roku 1881, kdy dostala dnešní název, který se již neměnil. Výklad jména nám není zcela jasný, ale nabízí se možnost, že inspirací pro jeho užití bylo umístění ulice u kostela.

Jižním směrem z jihozápadního rohu náměstí vede ulice Nerudova. Její nejstarší známý název byl v roce 1828 Vodní (Wasser Gasse). Význam pojmenování nelze přesně vyložit. Ještě záhadnější pak je pozměnění názvu do podoby Vodičková, který se poprvé objevil v roce 1845. Od roku 1903 je ulice pojmenována po českém básníkově a spisovateli Janu Nerudovi (1834–1891). Nerudova ulice ústí do ulice Vrchlického, která je částí okružní komunikace historického jádra města. V roce 1828 tvořila spolu s Kollárovou dvojici Stájových ulic (Stall Gässen), jméno zřejmě odkazuje na vojenské jízďárny a stáje, které se nacházely v prostoru bývalých hradeb a dnešních Havlíčkových sadů. V roce 1845 A. V. Šembera ulici nazýval jako Klášterskou, neboť se jí a dále navazující ulicí dnes Fügnerovou dalo dojít k bývalému klášteru na Tyršově náměstí. V letech 1875–1881 je v historických pramenech doložen název Děkanáská vycházející ze skutečnosti, že ulice začínala (či končila) u budovy starého děkanství, která stávala do roku 1880 na místě dnešního gymnázia. Po zbourání děkanství a při velkém přejmenování ulic v roce 1881 ulice

byla nazvána Střeleckou. Ani toto pojmenování se ale dlouho neudrželo a v roce 1903 ulice konečně dostala „trvanlivý“ název po českém básníkově a spisovateli Jaroslavu Vrchlickém (1853–1912).

Ulička Kollárova propojuje Vrchlického ulici s náměstím Přemysla Otakara II. a je tak jednou z 12 ulic vycházejících z náměstí. Nikdy se v ní nenacházelo mnoho domů, a i dnes je v ní evidována jen jediná adresa, proto nejprve nesla společný název s dnešní Vrchlického ulicí, v letech 1845–1875 je připomínána pod jménem Tichá a před rokem 1881 se o její adresy „dělily“ náměstí a dnešní Vrchlického ulice. Od roku 1881 do současnosti beze změn nese dnešní název po slovenském, česky píšícím básníkově Janu Kollárovi (1793–1852). Pojmenování Tichá, které ulička svého času nesla, zřejmě vycházelo ze skutečnosti, že se jednalo o málo zalidněné, a tudíž tiché místo. Proti jejímu současnému názvu v roce 1882 protestoval Šembera, protože se mu nelíbilo, že velíkánovi slovenského písemnictví byla věnována právě tato nevýznamná a zapadlá vysokomýtská ulička. Zastával názor, že malé město jako je Vysoké Mýto by se

mělo podobných názvů raději vzdát a přenechat je „větším městům s lepšími ulicemi.“⁽¹⁾

Poslední ulicí, kterou je třeba v tomto článku zmínit, je úsek ulice Pražské mezi náměstím Přemysla Otakara II. a Pražskou branou. Svůj dnešní název nesla celá ulice od pradávna, avšak ne vždy v celém svém rozsahu, tedy od náměstí až na konec Pražského předměstí. Část ulice „v hradbách“ se například v letech 1845–1875 nazývala Vraclavská a v roce 1881 dostala pojmenování po historikovi Františku Palackém (1798–1876), a to jí zůstalo až do 2. poloviny 20. století. V roce 1982 je ulice na mapě města vyznačena jako Přemysla Otakara II. a v roce 1990 jí byl vrácen název Pražská, čímž došlo k opětovnému sjednocení s její předměstskou částí, která se v éře komunismu jmenovala podle V. I. Lenina.

Vojtěch Barcal,
Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

⁽¹⁾ Radovan DVOŘÁK, *Vývoj pojmenování ulic ve Vysokém Mýtě*, Vysokomýtský zpravodaj č. 5, Vysoké Mýto 1990, s. 14–16.

Andělská ulička dnes poskytuje určitě jeden z nejhezčích pohledů na věž kostela sv. Vavřince stejně, jako před 100 lety, foto Josef Králík 1920 (ze sbírek RMVM), Vojtěch Barcal 2020.

Pohled na jarní Vysoké Mýto. Foto Vlastimil Raška

Milí spoluobčané,

buďme, prosím, k sobě ohleduplní a vnímaví. Chraňme sebe navzájem, a především seniory, před nákazou, ale i před strachem. Pomáhejme jim a nedopusťme, aby v tom zůstali sami. Zvláště nyní, kdy bychom se všichni měli zdržovat doma a vycházet ven zcela výjimečně.

Nikdo není sám, společně koronavirus zvládneme.

František Jiraský, starosta

Prevence proti nákaze koronavirem Covid-19

- Důležité je dodržovat základní hygienická pravidla.
- Často a důkladně si myjte ruce mýdlem či dezinfekčním gelem.
- Pravidelně otírejte dezinfekčními ubrousky také vlastní předměty např. mobilní telefon.
- Používejte ochranné prostředky – roušku či respirátor nebo jinou ochranu dýchacích cest.
- Kašlete a kýchajte do kapesníku či rukávu.
- Používejte jednorázové kapesníky a poté je vyhodte.
- Vyhybejte se velkému uskupení osob a udržujte si bezpečný odstup cca 2 metry.
- Eliminujte kontakt s nemocnými lidmi.
- Pokud se necítíte dobře, zůstaňte doma.
- Sledujte aktuální informace na ověřených webech.

- Řiďte se doporučením Vlády ČR a příslušných úřadů.

Jaké jsou příznaky onemocnění?

K hlavním příznakům tohoto onemocnění patří zvýšená teplota, kašel, dušnost, bolest hlavy a únava. Ne však každý s těmito příznaky je nakažen koronavirem.

Co mám dělat, pokud pociťuji tyto příznaky?

Kontaktujte telefonicky svého praktického lékaře nebo Krajskou hygienickou stanici Pardubického kraje.

V žádném případě nechoďte do nemocnice nebo bez předchozí telefonické konzultace ke svému praktickému lékaři.

Informační linka v souvislosti s koronavirem: 1212

Linky 155 a 112 volejte v případě vážných zdravotních problémů či ohrožení života.

Státní zdravotní ústav:

tel. 724 810 106, 725 191 367, 725 191 370
Linka je nepřetržitě v provozu.

Krajská hygienická stanice Pardubického kraje: tel. 602 730 251

Linka je v provozu v pracovní dny od 14.00 do 19.00, o víkendu od 9.00 do 19.00.

Aktuální informace naleznete na <https://koronavirus.mzcr.cz>

Marie Lněničková, tisková mluvčí,
zdroj Ministerstvo zdravotnictví

Služba města Vysokého Mýta seniorům a dalším potřebným

V rámci sociálních služeb, které město Vysoké Mýto poskytuje, nabízíme seniorům a dalším potřebným, že jim po dobu trvání nouzového stavu zajistíme:

- vyveznutí léků v lékárně
- nákup základních potravin a hygienických potřeb do maximální ceny 500 Kč

- dovážku obědů v jednorázových termo-boxech. Cena oběda je 62 korun.

Zájemci si tyto služby mohou domluvit od pondělí do pátku od 8.00 do 14.00 na tel. 465 466 218 nebo e-mailem na ludmila.abrahamova@vysoke-myto.cz.

Služba je bezplatná.

Naučné stezky se promění

Město připravuje proměnu naučných stezek po Vysokém Mýtě a okolí. Ty současně slouží občanům pro popularizaci přírodních zajímavostí a k rekreaci přes dvacet let. Ve spolupráci s městem je vybuďovala vysokomýtská organizace Českého svazu ochránců přírody.

Vzhledově i obsahově jsou současné informační tabule na naučných stezkách zastaralé a mnohé z nich jsou dokonce poškozené. Proto se město rozhodlo pro kompletní modernizaci stezek.

„Připravované naučné stezky budou mít jinou podobu než ty dosavadní. První stezku zpřístupníme na městském okruhu. Jako další připravíme přírodní okruh směrem na Vinice.

Třetí stezka povede po duchovním okruhu do Knířova a do Vraclavi,” řekl starosta František Jiraský. V současnosti se pracuje na prvním takzvaně městském okruhu, který bude věnován zejména historii. Sedm zastavení nabídne nejen historii města, ale i zajímavé informace o památkách a významných osobnostech.

Naučné stezky umožní návštěvníkům i ak-

tivní zapojení prostřednictvím mobilních telefonů. „Nové naučné stezky budou kompletně interaktivně propojeny s webovým rozhraním, to znamená, že důležité informace, které nebudou na konkrétních panelech zobrazeny, si mohou uživatelé přes QR kód rozkliknout v mobilním telefonu,” dodal architekt Jakub Chobotský.

Marie Lněničková, tisková mluvčí

Původní značení na naučné stezce, foto Veronika Richtrová

Vizualizace nové městské stezky, autor Marek Chaloupka

Senior doprava v době rizika nákazy

Oblastní spolek Českého červeného kříže Ústí nad Orlicí vydal v návaznosti na situaci s nákazou koronaviru mimořádné opatření ve službě Senior doprava ČČK. Opatření je účinné od 16. března do odvolání. Od tohoto data lze službu využít k plánované návštěvě lékaře, vyšetření, rehabilitace, nákupu potravin a základních hygienických potřeb, vyzvednutí léků, důchodu a finanční hotovosti. Službu nelze do odvolání využít k dálkovým jízdám mimo město provozu služby, k jízdám na návštěvu, do kadeřnictví, na pedikúru, na poštu a do banky (mimo vyzvednutí důchodu a finanční hotovosti), na hřbitov, na zahradu a rekreaci, na ostatní nákupy, do restaurace a stravovacího zařízení, do cukrárny, kavárny a na úřady.

Bližší informace o možnosti využití služby obdržíte na tel. č. 773 595 125.

Marie Lněničková, tisková mluvčí

Senior doprava jezdí v omezeném režimu. Foto OS ČČK Ústí nad Orlicí

Ulice Gen. Závady prochází významnou proměnou

Město pokračuje v úpravách ulice Gen. Závady. Koncem minulého roku provedlo úpravy komunikace a parkovacích míst v prvním úseku ulice od silnice I/35 po Jiráskovu ulici.

Úpravy ulice Gen. Závady se blíží ke svému závěru. Foto Ondřej Halama

V letošním roce zbývá dokončit chodník v celé délce tohoto úseku a provést zvýšení křižovatek mezi ulicemi Jiráskova, Gen. Závady a Žižkova. „V místě vznikne přirozený retardér a provoz v Jiráskově ulici se zklidní. Potom budeme pokračovat v druhé části ulice

od krytého bazénu kolem domova mládeže až ke Komenského ulici. Všechny změny povedou k větší bezpečnosti chodců, kteří v tomto úseku procházejí,” řekl starosta František Jiráský. Namísto dvou chodníků bude v ulici po úpravě jeden chodník, který bude

široký tři a půl metru. Chodcům tak bude poskytovat bezpečný a komfortní průchod ulicí. Stávající zámkovou dlažbu technické služby využijí jinde při opravách chodníků. Po úpravě se v ulici Gen. Závady zlepší také organizace parkování. V prostoru obou částí ulice vznikne 52 kolmých parkovacích míst. Vymění se rovněž veřejné osvětlení a vysadí nová zeleň.

Probíhající etapa bude dokončena do 17. dubna. Hned po jejím skončení budou stavební práce pokračovat na druhé části ulice kolem krytého bazénu, kde potrvají do konce srpna. Celkové náklady na úpravy ulice Gen. Závady v první i druhé etapě vychází kolem 12 milionů 300 tisíc korun.

Ulice Gen. Závady je přirozenou spojnici mezi obytnými lokalitami a centrem města. Do 70. let minulého století byla ulice průjezdná, ale po vybudování průtahu městem změnila svůj charakter a stala se v podstatě parkovištěm. Probíhajícími úpravami se město snaží vrátit této ulici s hodnotnou secesní zástavbou její bývalý lesk. Zlepší se zde bezpečnost chodců i organizace parkování a přibude nové stromořadí, květinové záhony a další zeleň.

Marie Lněničková, tisková mluvčí

Město opraví kříž v Domoradicích

V letošním roce oslaví Domoradice, v současné době místní část Vysokého Mýta, 770 let od svého založení. Jeho obyvatelé chtějí mít při této příležitosti svoji obec ještě krásnější, proto požádali město o opravu kamenného kříže, který patří mezi její pamětihodnosti.

Město iniciativu lidí z Domoradic přivítalo, zajistilo restaurátora a také dotaci Pardubického kraje. Díky tomu v následujících měsících kříž projde kompletní obnovou, a to včetně všech zlacených a kovových prvků. Zrestaurování kamenného kříže bude město stát 185 tisíc korun a stihne se do konce května.

Marie Lněničková, tisková mluvčí

Kamenný kříž v Domoradicích projde obnovou, foto Marta Nekvindová

Z jednání zastupitelstva a rady

Úplná znění usnesení ZM č. 1/2020 RM a č. 4/2020 – 5/2020 jsou zveřejněna na internetových stránkách města. Předkládáme vám z nich následující výtah:

19. února zastupitelstvo města:

- udělilo Ceny města Vysokého Mýta za rok 2019 podle výsledků tajného hlasování a uložila volební komisi pro udílení Výročních cen města Vysokého Mýta za rok 2019 jména držitelů zveřejnit na slavnostním večeru konaném dne 12. března 2020.

19. února rada města:

- schválila Plán prevence kriminality města Vysokého Mýta na období 2020–2024;
- schválila udělení programových dotací města Vysokého Mýta z Programu podpory v oblasti životního prostředí pro rok 2020.

4. března rada města:

- schválila poskytnutí programových dotací města Vysokého Mýta z Programu podpory v oblasti sociálních služeb, zdravotnictví a rodiny na rok 2020;
- schválila poskytnutí programových dotací města Vysokého Mýta v oblasti spolupráce s partnerskými městy v roce 2020;
- schválila poskytnutí programových dotací města Vysokého Mýta v oblasti kultury v roce 2020;
- schválila poskytnutí programových dotací města Vysokého Mýta v oblasti školství v roce 2020;
- schválila poskytnutí programových dotací města Vysokého Mýta v oblasti sportu v roce 2020;
- schválila podání žádosti o dotaci do výzvy č. SGS-3 „Oslo“ z Norských fondů 2014–2021 na realizaci projektu Adaptační strategie Vysoké Mýto;
- schválila uzavření nájemní smlouvy s Regionálním muzeem ve Vysokém Mýtě na užívání movitých věcí za účelem provozování Muzea českého karosářství v domě čp. 165 v ul. A. V. Šembery ve Vysokém Mýtě. Nájemní smlouva bude uzavřena s účinností od 1. 4. 2020 na dobu neurčitou s tříměsíční výpovědní lhůtou. Roční nájemné bude činit 99 276 Kč + aktuální sazba DPH.

Pavčina Benešová, odbor kanceláře starosty

Splatnost poplatků ze psů a za odpad až do 31. října

Vzhledem k nouzovému stavu a následným nařízením vyhlášeným vládou České republiky Zastupitelstvo města Vysokého Mýta prodloužilo termíny splatnosti místních poplatků ze psů a za odpad v roce 2020 až do 31. října. Místní vyhlášku č. 3/2019 o místním poplatku ze psů, míst-

ní vyhlášku č. 4/2019 o místním poplatku za odpad a místní vyhlášku č. 1/2020, kterou se mění termíny splatnosti místních poplatků naleznete na webových stránkách města www.vysoke-myto.cz v záložce *Městský úřad* v rubrice *Informace*.

Marie Lněničková, tisková mluvčí

Sběrné dvory v ulici Průmyslová. Foto archiv technických služeb

Oprava ulice V Peklovcích

Technické služby opraví chodníky, komunikaci a parkovací zálivky v ulici V Peklovcích. Tato oprava naváže na rekonstrukci vodovodu, kterou tam v loňském roce provedla společnost Vodovody a kanalizace Vysoké Mýto. „Snažíme se úpravy ulic v předstihu koordinovat s ostatními investory, kteří v ulicích plánují rekonstrukce plynovodu, elektrické sítě a podobně. Nejvíce se nám to daří se společností Vodovody a kanalizace, jako v případě ulice V Peklovcích,“ řekl starosta František Jiraský.

Stavební práce v ulici V Peklovcích potrvají do konce června. V jejich průběhu budou vozidla projíždět staveništěm a během závěrečné úpravy povrchu vozovky dojde i na krátkodobé dopravní omezení.

Marie Lněničková, tisková mluvčí

Aktuální informace o dění ve městě a pokyny městského úřadu naleznete na městských webových stránkách www.vysoke-myto.cz.

Městem se přelila vlna solidarity

Nošení roušky přes dýchací cesty se během několika dnů po rozšíření koronavirové nákazy stalo symbolem dnešní doby i symbolem toho, že se o sebe i navzájem dokážeme postarat. Nedostatek ochranných prostředků trápí celé Česko, proto přivedl lidi k improvizaci. Také ve Vysokém Mýtě nastartoval ochotu ke vzájemné pomoci.

Do šití roušek se pustili také v Mikádu. Foto Radek Štěpán

Mnoho lidí už několik dní šije roušky a rozdává je potřebným. Nasazení dobrovolníků a jejich práci zachytila video reportáž Radka Štěpána Mejto šije roušky, kterou naleznete na YouTube kanálu Město Vysoké Mýto dostupném z městských webových stránek www.vysoke-myto.cz.

Roušky vyrábí jednotlivci i organizované skupiny. Šijí zaměstnanci úřadu a gymnázia, klienti Bereniky i seniorky. Šijí také v Berenice a seniorky. „V našem městě je plno dob-

rovolníků, kteří jsou ochotní pomoci, hlavně seniorům a těm, kdo neumí šít a nemohou si roušky sehnat, protože je jich opravdu nedostatek,“ řekla radní a ředitelka gymnázia Blanka Kysilková.

Šije se i v Mikádu – středisku volného času. „Po prvních informacích jsme se s kolegy tady sešly a každá jsme v ruce držela svoje první výrobky. Během dopoledne se začaly šířit zprávy, že ochranných prostředků je nedostatek. To už jsme pokořily pětistovku.

Podělily jsme městské lesy, Policii České republiky, část městského úřadu, sociální služby a Naději,“ sdělila ředitelka Helena Kejzlarová.

Ve Vysokém Mýtě vznikla také facebooková stránka Mejto šije taky roušky, kterou založila Renata Jílková. „Píšou jak lidi, kteří potřebují roušky, tak různé organizace z našeho města, stejně tak lidi, kteří šijí doma, kteří mají látky a neumí šít. Všichni dávají dohromady materiál, stroje a potom i odbytiště,“ vysvětluje Zuzana Kejzlar.

Pomoc potřebují nejvíce senioři, kteří patří k nejohroženějším skupinám koronavirové pandemie. V sobotu 21. března dodali do Naděje dvě stě roušek z gymnázia. Mimo zaměstnanců gymnázia je vyrobili rodiče studentů a příbuzní. „Tím práce ale nekončí. Víím, že ta pomoc je důležitá, protože obyvatelé Naděje roušky nemají a personál je také nutně potřebuje,“ řekla Blanka Kysilková. Studenti gymnázia se také nabídli, že pomohou s desinfekcí a péčí o roušky.

Vysokým Mýtem se přelila velká vlna solidarity. „Děkuji všem, kteří se na sociálním odboru přihlásili jako dobrovolníci a jsou připraveni v záloze. Chtěla bych všem dobrovolníkům za město Vysoké Mýto poděkovat, protože bez jejich práce a ochoty, úsilí i času bychom na tom byli o hodně hůř,“ dodala Blanka Kysilková.

Marie Lněničková, tisková mluvčí

Jubilantům popřejeme o něco později

V návaznosti na opatření Vlády České republiky proti šíření koronavirové epidemie město zrušilo návštěvy členů komise pro občanské záležitosti u vysokomýtských seniorů, kteří v těchto dnech oslaví svoje životní jubilea.

Oslavenci o návštěvu gratulantů a dárek od města samozřejmě nepřijdou. Obdrží ho, až pomine epidemie a život v České republice, a tedy i ve Vysokém Mýtě, se zase vrátí do normálu.

„Za těchto mimořádných okolností bych rád prostřednictvím Vysokomýtského zpravodaje oslovil všechny jubilanty a popřál jim především pevné zdraví, hodně optimismu a pohody,“ řekl starosta František Jiraský.

Michaela Kotrbová,
odbor školství, kultury a sportu

Foto Aleš Felgr

Zápisy bez přítomnosti dětí

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydalo v souvislosti s mimořádnými opatřeními vlády k ochraně obyvatelstva v souvislosti s koronavirem a onemocněním COVID-19 opatření k organizaci zápisů k povinné školní docházce pro školní rok 2020/2021. Zápisy budou letos probíhat v dubnu, a to bez osobní přítomnosti dětí ve škole.

Žádosti o přijetí do prvních tříd vysokomýtských základních škol se budou podávat od 1. do 17. dubna.

Rodiče je mohou zasílat do datové schránky, e-mailem s elektronickým podpisem, nebo poštou, popřípadě je mohou vhodit do schránek na budovách základních škol, či je mohou osobně podat v příslušné základní škole. Dodatečný zápis proběhne v pátek 15. května.

Další informace k zápisu do prvních tříd včetně formuláře přihlášky a kontaktů budou zveřejněny na webových stránkách vysokomýtských základních škol.

*Jindřiška Kloudová,
vedoucí odboru školství, kultury a sportu*

*Do vysokomýtských škol zamíří noví prvňáčci.
Foto Aleš Felgr*

Databáze ztracených a nalezených psů

Státní veterinární správa spustila na svých webových stránkách www.svscr.cz novou aplikaci Databáze ztracených a nalezených psů. Ta umožňuje občanům, útulkům a městské policii na jednom místě sdílet informace o nálezů nebo ztrátě psa.

Aplikace by měla dočasně částečně nahradit centrální registr psů, který má vzniknout od roku 2022.

Vložení informace o ztrátě, či nálezů psa je velmi jednoduché prostřednictvím stručného formuláře, který je dostupný po stisk-

nutí nabídky Přidat psa. Ve formuláři je nutné specifikovat, zda se jedná o ztrátu nebo nález psa, dále pak plemeno psa nebo stručný popis, číslo čipu (nebo tetování), místo a datum ztráty, či nálezů, jméno majitele, resp. nálezce, kontakt, fotografii psa a případně další informace formou poznámky (povinné údaje jsou označeny hvězdičkou). Všechny uvedené údaje mají za cíl propojit majitele psa a případného nálezce.

Vložené oznámení se začne v seznamu ztracených a nalezených psů zobrazovat až po potvrzení prostřednictvím odkazu, který oznamovatel obdrží e-mailem. Potvrzené oznámení o ztrátě, či nálezů psa bude zveřejněno po dobu 10 kalendářních dnů, pokud je oznamovatel nesmaže dříve, nebo je naopak neprodlouží (neobnoví) na dalších 10 dnů.

Evidence ztracených a nalezených psů v databázi Státní veterinární správy je dobrovolná, a v žádném případě nenahrazuje povinnost nálezce zvířete stanovenou zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, tj. oznámit nález zvířete bez zbytečného odkladu obci.

*Zbyněk Semerád,
ústřední ředitel Státní veterinární správy*

Městská policie provádí odchyt ztracených psů, foto Radomír Toušek

Česko zpívá koledy přineslo radost

V závěru minulého roku jsme se sešli na vysokomýtském náměstí, abychom si společně zazpívali koledy, těšili se z přicházejícího vánočního času a zároveň využili tuto chvíli k vyhlášení veřejné sbírky, jejíž výtěžek směřoval do Ledaxu – Domova pro seniory Vysoké Mýto.

Dárkový šek s vybranou částkou z veřejné sbírky Koledy plní přání převzala z rukou Martiny Skálové z infocentra za domov pro seniory Bohdana Turková. Foto archiv Ledax

Výše nasbírané částky 9 797 Kč byla pro nás organizátory z turistického informačního centra milým překvapením a zároveň příjemným zjištěním, že i v době „spěchu“ máme v sobě dostatek empatie a solidarity. Dárkový šek s penězi již doputoval na správné místo, byl slavnostně předán 25. února na Zimním plese do rukou zástupkyně domova Bohdany Turkové.

A co výtěžek sbírky obyvatelům domova seniorů vlastně přinese? Je to velmi prosté, avšak pro ně hodně důležité... Radost, smysluplné naplnění času, ale i prožití hezkých chvil se svými vrstevníky.

Částka bude využita na některou ze společenských akcí, kterou Ledax v průběhu roku 2020 připraví.

Martina Skálová, infocentrum

Za zavřenými dveřmi...

Pohled do stávající expozice. Foto Iveta Danko

V uzavřené galerii čeká na své první návštěvníky výstava Z jedné řeky vždy jinak. Pestrá expozice představuje tvorbu malířů čtyř generací rodiny Šmilauerovy, jejíž příslušníci spojuje umělecké nadání a zájem o výtvarný svět. Díla Františka, syna Jiřího, vnuka Tomáše a pravnuka Tomáše zprostředkovávají více než stoletou malířskou tradici, která se zrodila v Ústí nad Orlicí.

Výstava je prodloužena **do 7. května**. Prohlédnout si ji můžete po té, kdy vláda zmírní opatření proti šíření koronaviru a galerie bude opět přístupná veřejnosti. Odložená **vernisáž**, již jsme naplánovali na **pátek 24. dubna v 17 hodin**, se vlastně stane tak trochu dernisází...

Iveta Danko

Letní příměstský tábor v galerii

Příměstský tábor v galerii bude letos inspirován odkazem Jana Amose Komenského, od jehož úmrtí uplynulo 350 let.

Zaměříme se na grafické techniky a výrobu knih, vyrazíme do přírodního labyrintu v Brandýse, čas bude na hry i zábavu. Tábor se uskuteční v termínu **13. až 17. července**. Určen je pro žáky 1. stupně základních škol. Cena včetně obědů je 1 200 Kč (zálohu 500 Kč je třeba uhradit při odevzdání přihlášky v Turistickém informačním centru). Kontakt: Iveta Danko, kurátorka galerie, mob. 778 531 908, iveta.danko@vysoke-myto.cz

Vysokomýtská kulturní, o. p. s. musela z důvodu vyhlášení nouzového stavu nařízením Vlády ČR dočasně uzavřít všechny své budovy. Jedná se o **Turistické informační centrum, Šemberovo divadlo, M-klub, Městskou knihovnu, Muzeum českého karosářství a Městskou galerii**.

Aktuální informace o jejich otevření naleznete na internetových stránkách. Kontakty pro získání informací o kulturním dění ve městě naleznete na straně 22.

Jedinečný malíř Jan Antonín Venuto

Nevšední podívanou nabídne nová výstava v Regionálním muzeu ve Vysokém Mýtě. Ta seznámí návštěvníky s podobou mnoha východočeských měst z období přelomu 18. a 19. století na kresbách Jana Antonína Venuta.

Veduta Pardubic z Venutova skicáře uloženého v Regionálním muzeu ve Vysokém Mýtě.

Odkaz Jana Antonína Venuta, duchovního a kreslíře, reprezentuje stovky vedut a krajinných scénérií uložených v českých a rakouských sbírkách. Díky svému dlouhodobému kněžskému působení v královéhradecké diecézi zachytil na svých kresbách podobu většiny měst a významných obcí východních Čech, z nichž mnohé budou na výstavě prezentovány. Vůbec poprvé budou společně vystaveny oba Venutovy

dochované skicáře, z nichž jeden pochází ze sbírek právě vysokomýtského muzea. Dílo Jana Antonína Venuta představuje významný topografický pramen k poznání podob českých sídel na konci 18. a první třetiny 19. století. Na výstavě budou prezentovány nejen Venutovy kresby, ale výběrově i grafické listy jeho současníků věnujících se krajinomalbě s důrazem na východní Čechy, a zvláště na Vysoko-

mýtsko. Kresby a malby doplní i předměty pocházející z prostředí, v němž Venuto nepochybně pobýval.

Jelikož umělecká díla na papíře se mohou vystavovat pouze v omezeném čase, budou některé Venutovy originály v průběhu výstavy proměňovány. Návštěvníkům však bude po zakoupení vstupenky umožněn opakovaný vstup na výstavu zdarma.

Na vernisáži, která se uskuteční v neděli 26. dubna ve 14 hod. vystoupí Milan Duspiva, který zahraje na kytaru italské skladby autorů žijících ve Venutově době.

V rámci výstavy se 12. května uskuteční v muzeu přednáška Aleše Veselého, který posluchače blíže seznámí s osobností Jana Antonína Venuta a jeho rozsáhlou tvorbou.

Jan Antonín Venuto, Pohled na Rychmburk, sbírka Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě.

26. 4. – 24. 5.,
výstavní prostory muzea
MALÍŘ JAN ANTONÍN VENUTO
(1746–1833) A JEHO VEDUTY
VÝCHODOČESKÝCH MĚST
Výstava, vernisáž v neděli
26. 4. od 14 hod.

Úterý 12. 5. od 18.00,
přednášková místnost muzea
JAN ANTONÍN VENUTO,
ŽIVOT A DÍLO
Přednáška Aleše Veselého.

Za tatrovkami do muzea karosářství

V pořadí již čtvrtá sezónní výstava v expozici Muzea českého karosářství tentokrát představí výběr automobilů na podvozcích Tatra karosovaných řadou českých firem.

Elegantní kabriolet z karosárny Bohemia Česká Lípa pravděpodobně na podvozku Tatra 57. SOKA Most.

Před 170 lety založil Ignác Šustala v městečku Kopřivnice dílnu na výrobu kočárů. Aniž tušil, položil tak základ jedné z největších českých automobilek, která později nesla název Tatra. Firma Tatra existuje dodnes a je známá především produkcí ná-

kladních automobilů. Zejména v meziválečném období však vynikala i výrobou originálních osobních vozů. A právě v období první republiky mnozí českoslovenští karosáři postavili na podvozky osobních i nákladních automobilů nádherné karosérie,

kteří nás svými tvary a svým provedením okouzlují dodnes.

Výstava v Muzeu českého karosářství nám přiblíží fenomén Tatra ve spojení s mistry karosářské tvorby.

Návštěvníci se dozvědí řadu informací, uvidí dobové fotografie i menší trojrozměrné předměty, které obohatí sérii unikátních modelů tatrovek zapůjčených z kopřivnického muzea. Představí se i několik skutečných vozidel. Jedním z nich například bude tříosá Tatra 26/52 z roku 1931 s nástavbou od firmy Hrček a Neugebauer Brno ze sbírek Vojenského historického ústavu.

5. 4. – 31. 12.,

Muzeum českého karosářství

AUTOMOBILY TATRA

A ČESKOSLOVENŠTÍ KAROSÁŘI

Výstava bude (bez vernisáže)

zpřístupněna veřejnosti po skončení dosavadních opatření vlády.

Tatra 613 ve sbírce muzea

Firma Iveco Czech Republic, a. s. 10. března oficiálně předala v zastoupení generálního ředitele Jiřího Vaňka dar do sbírek Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě.

Konkrétně se jedná o automobil Tatra 613, který byl v roce 1988 zakoupen národním podnikem Karosa. Automobil vínové barvy byl určen pro přepravu ředitele závodu

a tomuto účelu sloužil až do roku 1995. Poté byl v Továrně hasičské techniky, s.r.o. v Poličce přestavěn na zásahový vůz podnikového záchranného hasičského sboru. Letos automobil dosloužil a vystřídala ho nová moderní technika. Vedení firmy Iveco rozhodlo, že stará tatrovka je bezesporu součástí bohaté podnikové historie a jako taková nepatří do šrotu, ale do sbírek vysokomýtského muzea. S ředitelskou šestsettřináctkou se tak místní budou potkávat i dál. V budoucnu se s ní počítá do výstavních expozic, a než se tak stane, určitě ji lidé uvidí na některých veřejných akcích, pořádaných muzeem nebo firmou Iveco. V nejbližší době to bude 6. června na So-domkově Vysokém Mýtě.

Tim, kdo se dlouhá léta o hasičskou tatrovku staral, byl Ladislav Jelen.

Zajímavost

Cena Tatra 613-3 byla v roce 1988 úctyhodných 320 600 Kčs. Jen o něco více stál nový autobus nebo stavba rodinného domu.

Dny plné změn – co bylo a co bude?

Poslední měsíc ve škole se na ZŠ Jiráskova rozběhl v rychlém tempu.

Divadélko pro školy aktivně zapojilo mnohé žáky do hry. Markéta Plachá z 8. C se skvěle zhostila role Eržiky v *Baladě pro banditu*. Foto archiv školy

Druhý stupeň absolvoval v Šemberově divadle přednášku z cyklu *Svět kolem nás*, tentokrát na aktuální téma Čína. Přijelo za námi také zábavné Divadélko pro školy s parádním průřezem českého divadla 20. století. Stihli jsme ještě s nejrůznějšími emocemi zhlédnout diskutovaný a žádaný dokument *V síti*, než nás zastavilo nařízení Vlády ČR a ocitli jsme se v naprosto nestandardní a nové situaci. Děkujeme všem žákům a rodičům, kteří mají i v těchto ztížených podmínkách chuť a zodpovědnost plnit na dálku zadané úkoly. K učení je možné využít nejrůznější portály, online cvičebnice či nové výukové programy ČT. Prosíme, abyste i nadále sledovali web, facebook či instagram ZŠ Jiráskova, kde zveřejňujeme všechny aktuální změny. Přeji nám všem do nadcházejících dnů a týdnů především zdraví a optimismus.

Tereza Dejdarová, ZŠ Jiráskova

Devátá třída v pražském Domě světla

V pondělí 2. března se třída 9. C ze ZŠ Jiráskova vydala do Prahy na exkurzi. Každoročně se naše škola účastní celonárodní sbírky Červená stužka. Díky tomu jsme se mohli zúčastnit bezplatné besedy, která se pořádá v Domě světla.

Zde sídlí Česká společnost AIDS pomoc (ČSAP), která vznikla v roce 1989 a poskytuje pomoc a podporu všem HIV pozitiv-

ním, kteří se ocitli v těžké osobní či sociální situaci. Dům světla slouží jako ubytovna, azylový dům, ale rovněž jako místo, kde se provádí bezplatné testování HIV.

Besedu o viru HIV a onemocnění AIDS vedl člověk, který je 18 let HIV pozitivní. Autentické bylo i to, že se mohl se žáky podělit o vlastní zkušenosti s touto nemocí. Beseda probíhala interaktivním způsobem, žáci

se do ní aktivně zapojovali, obraceli se na lektorku s mnohými dotazy. Ve druhé části exkurze nás provedla sociální pracovnice celým areálem Domu světla. Žáci odcházeli s pocitem, že HIV a AIDS není něčím velmi vzdáleným, ale že se může týkat všech lidí – bez rozdílu věku i pohlaví.

Irena Fialová, ZŠ Jiráskova

Katastrofa v Černobylu - stále živá hrůza

Katastrofa jaderné elektrárny v Černobylu ovlivnila svět, nic není jako dříve. S následky se potýkáme dodnes a ještě dlouhých 22 tisíc let budeme. Prostřednictvím filmu a přednášky cestovatele Tomáše Kubeše se žáci II. stupně ZŠ Javornického vydali do města duchů Pripjať, ale i do jeho okolí poznat, jak vypadá místo po více jak 33 letech od havárie.

Velmi poutavé vyprávění a sugestivní fotografie přišpendlily žáky do sedadel. Na každého doléhala hrůza, která po výbuchu nastala. Nic veselého, ale taková byla realita. Po skončení filmu žáci dostali prostor pro doplňující otázky a přednášející trpělivě na všechny odpovídal. Všichni většinou odcházeli pohroužení do sebe a přemýšleli o tom, co viděli a slyšeli.

Eva Burešová, ZŠ Javornického

Opuštěné ukrajinské město Pripjať nedaleko jaderné elektrárny Černobyl. Foto zdroj wikipedia

Hurá za sportem

Mnoho příležitostí zasportovat si měli v uplynulých týdnech žáci Základní školy Javornického Vysoké Mýto.

Mnozí využili možnosti vyjet si na společné jarní bruslení do Chocně. Na ledě si upevnili své bruslařské dovednosti, zahráli si spoustu her a vzájemně se motivovali k lepším výkonům.

Jak takový pokračující kurz bruslení vypadá na druhém stupni? Po rozbruslení jsme absolvovali ve dvou 15 minutových blocích metodickou řadu na zdokonalení techniky bruslení, žáci si vyzkoušeli základní herních činností v ledním hokeji a na závěr si nejen chlapci, ale i dívky zahráli utkání v hokeji.

Také lyžařský výcvik, který proběhl ve Strážném v Krkonoších, se nám vydařil. Díky nadmořské výšce měli žáci možnost užít si sněhovou nadílku. Někteří se s lyžemi teprve seznamovali a jiní prohlubovali své lyžařské a snowboardové dovednosti, vyzkoušeli i skoky na lyžích a nechyběly sněhové bitvy. Ve večerních hodinách vět-

šinou probíhaly teoretické ukázky lyžování nebo přednáška s členem horské služby a zábavný program.

V rámci projektu Škola v pohybu nás navštívil grassroots trenér mládeže Fotbalové asociace České republiky pan Veselý. Ten žákům 2. ročníku předvedl různé aktivity, kterým se mohou věnovat při tělesné výchově ve škole nebo na fotbalovém tréninku. Vše zaměřené na všeobecnou pohybovou přípravu a pohybový rozvoj žáků.

Žáci 3. a 4. ročníků se zúčastnili turnaje v beeballu v choceňské základní škole Sv. Čecha. Celý turnaj provázela přátelská sportovní atmosféra a žáky dobrý pocit ze hry. Velká konkurence sportovních týmů podpořila nadšení z utkání a již teď se všichni těší na další, a v tomto školním roce poslední, rozhodující turnaj, který by se měl konat na venkovním hřišti v Chocni.

Kolektiv učitelů, ZŠ Javornického

Poznáváme blízké Slovensko

Koncem února proběhl na naší škole projektový den. Výuka byla zaměřená na sousední zemi – Slovensko. V zeměpisu se žáci učili o Slovensku, v českém jazyce si děti zkoušely číst slovensky, ale i v matematice, dějepisu, fyzice, prostě v každém předmětu se nějakým způsobem objevila slovenská tematika. V hudební výchově se zpívaly slovenské písničky, ve výtvarné výchově se žáci pokusili nakreslit ilustraci k příběhu o Jánošíkovi, některé učitelky vařily se svými žáky slovenské speciality. Školou zněly slovenské hity – na přání žáků, někteří rodiče poslali žákům na ochutnávku slovenské sýry a všichni se snažili přijít ve slovenských národních barvách. Díky tomuto dni se děti dozvěděly něco více o zemi, která je našemu srdci stále velmi blízká.

Kolektiv učitelů, ZŠ Javornického

Maškarní karneval v družině

Tradičně se jedno únorové odpoledne všechny děti ze školní družiny sešly se svými vychovatelkami na maškarním karnevalu. Je opravdu příjemným zážitkem vidět celou velkou plochu tělocvičny plnou převlečených dětí do nejrůznějších masek. Nejvíce bylo princezen a tanečnic, objevila se i nějaká zvířátka a kluci měli nejčastěji

masku kovboje, piráta nebo šaška. Nejdříve se masky představily a pak se tancovalo a soutěžilo s balónky, lanem i kloboučky. Uznání od rodičů, radost dětí a náš pocit z dobře provedené akce za to opravdu stál!

Za kolektiv vychovatelek Alena Nováková, ZŠ Javornického

Předškoláci zkusili usednout do lavic

V prvních třídách nás navštívili předškoláci z MŠ Pod Smrkem. Děti usedly do školních lavic a zkusily si, jaké to je být prvňáčky ve škole. Všichni byli moc šikovní a bylo hezké sledovat, jak se o rok starší děti před svými mladšími kamarády moc snaží.

V úterý 18. února bylo veselo na I. stupni i v podvečer. V rámci akce Školička nanečisto nás navštívili budoucí školáci se svými rodiči. Malé děti měly možnost si vyzkoušet, jak to chodí v opravdové škole. Vybíraly si z různých her, soutěží a zajímavých úkolů, které pro ně připravili pedagogičtí pracovníci. Ze školy odcházely za tmy s úsměvem na tváři. Předškolákům i jejich doprovodu se ve škole líbilo a už se těší k zápisu.

Kolektiv učitelů z 1. stupně, ZŠ Javornického

Jak se nechytit v síti

Žáci sedmých, osmých a devátých tříd navštívili v rámci preventivních aktivit promítání filmu V síti. Jde o film, ve kterém se odhaluje nebezpečí internetových seznamek a sociálních sítí. Dospělé herečky, které vypadají na 12 let, se zúčastnily experimentu, v němž je díky falešným profilům na internetu oslovují muži, tzv. predátoři. Samy herečky během filmu vystupují ze svých rolí a radí žákům, jak se bezpečně chovat na internetu. Film je jistě šokující, ale otevírá téma, o kterém se nemluví a které je velmi aktuální. Pro všechny přítomné bylo promítání podnětem k zamyšlení.

Kolektiv učitelů, ZŠ Javornického

Studenti studentům na Mezinárodním dni

Pátého března se na vysokomýtské Střední škole podnikání konal Mezinárodní den, který jsme pořádali v rámci projektu Hrdá škola, do něhož jsme se přihlásili a také aktivně zapojili.

Studenti si kromě osobitého oblečení vyzkoušeli i typické tance. Foto Anna Žďárská

Celá akce se nesla v duchu „Studenti studentům“. Úkol zněl jasně: připravit pro své spolužáky den, v němž se jim přiblíží cizí kultura, jazyky, pokrmy, abychom se tak všichni mohli netradičním způsobem dozvědět něco nového. Část z nás se rozdělila do šesti skupin podle jednotlivých zemí: Německo, Rusko, Francie, Španělsko, Velká Británie a Japonsko. Každá skupina si vybrala prostory třídy, které následně nadekorovala v duchu konkrétní země a připravila ji na příchod „cestujících“ studentů, kteří byli vybaveni „letenkou“ ve formě kartičky, do níž sbírali body za navštívenou zemi. A co by to bylo za cestování bez ochutnání

tradičních pokrmů?! Německý koutek nás oslovil vídeňskou kávou a štrúdlím, Velká Británie si pro nás připravila čaj s mlékem a apple pie, Francie překvapila čokoládovým fondantem a quiche loraine, své speciality mělo i Rusko. Také oblečení žáků bylo velmi tematické, v Rusku jsme se setkali např. s typickým krojem, ale i s kožešinami, veselí Španělé běhali v červených šatech s květy ve vlasech a v japonském koutku měla jedna studentka dokonce yukatu. Ve všech světových odděleních byly pro studenty připraveny pestré aktivity. Mohli jsme si mimo jiné vyzkoušet, jak se hraje kuželky s opileckými brýlemi, hlasovat, zda má Velká Británie odejít z EU, nebo zůstat, zatančit si flamenco, vyzkoušet kaligrafii nebo origami, zahrát si za fotbalový tým Bayern Mnichov, anebo si jen v klidu poseďte a užít si trochu francouzské (ruské, japonské, ...) hudby. Během akce byl přístupný fotokoutek, kde jsme se mohli vyfotit, a také jsme toho rádně využili. Všichni studenti vynaložili opravdu velké úsilí a akce, přestože se na naší škole konala poprvé, byla opravdu vydařená a bude na ni s potěšením vzpomínat!

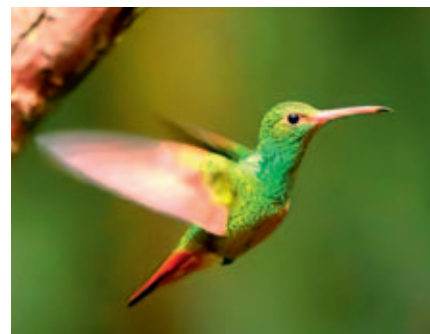
Nela Netková,

žákyně třetího ročníku SŠ podnikání

Fotografická soutěž Otmarovo oko

Gymnázium Vysoké Mýto pořádá 13. ročník fotografické soutěže Otmarovo oko pro žáky místních základních a středních škol. V letošním roce je výběr trojice témat spojen se zvířaty: Zvíře v pohybu, Ze života hmyzu, Mláďata.

Termín odevzdání přihlášky je do 22. května. Ke každému ze tří témat je možné zaslat trojici fotografií. Soutěží se v jedné kategorii.

Fotografie je možné pořídit digitálním fotoaparátem nebo mobilním zařízením (telefon, tablet). Soutěžní snímky je třeba zaslat na adresu foto@gvmyto.cz. Soutěž bude zakončena výstavou fotografií v Regionálním muzeu ve Vysokém Mýtě. V jejím rámci proběhne i vyhlášení vítězů spojené s udílením cen. Díky podpoře našich sponzorů města Vysoké Mýto a Sdružení rodičů obdrží nejlepší fotografové ceny v hodnotě 3 000 Kč. Podrobné podmínky soutěže najdete na webu gymnázia.

Za organizátory Tomáš Drahoš,
gymnázium

Další výhoda do praxe

Deset statečných čtvrtáků zaměřujících se na naši školu na internetové podnikání absolvovalo v rámci výuky online kurz Základy digitálního marketingu, tzv. Google Digitální Garáž s certifikací organizace Interactive Advertising Bureau.

Pavel Hájek, SŠ podnikání

TECHNOhrátky na stavební škole

Pardubický kraj upozorňuje na smyslnost a potřebnost vzdělání v technických oborech například tím, že pořádá soubor akcí s názvem TECHNOhrátky. Do letošního ročníku byla zapojena i naše škola.

V řemeslných dílnách si žáci základních škol zkusili postavit zeď. Foto archiv školy

Ve středu 4. března se proto setkala bezmála 130 žáků z devíti základních škol v Šemberově divadle, kde je přivítali nejen organizátoři, ale i významní hosté. Od půl desáté se osmáci proměnili ve staváře. Vyzkoušeli si aktivity, které jim přiblížily vyučovaná zaměření maturitního oboru i učební obory. Jednotlivá stanoviště měla velice široký záběr, každý si mohl najít činnost, která je blízká právě jemu. V počítačo-

vých učebnách vytvářeli žáci model domu, který se tiskl na 3D tiskárně, v parku před školou si s GPS v ruce vyzkoušeli geocaching. Všichni se také podívali na modelové koryto vodního toku do hydrotechnické laboratoře. V řemeslných dílnách si vyrobili dřevěný hlavolam, zkusili postavit zeď, nebo svájet plastové trubky. Každá z aktivit byla bodovaná. Nejlépe si se všemi úkoly poradili zástupci ZŠ Mistra Choceňského z Chocně.

Odpoledne ještě na všechny čekal vědomostní kvíz. Ten ovládli osmáci ze ZŠ Brandýs nad Orlicí a mohli si tak zaslouženě pochutnat na sladké odměně. Zajistit takové množství aktivit pomohli vyučujícím studenti, kteří se představili jako průvodci jednotlivých týmů. Doufáme, že i díky nim si středeční den užili nejen vítězové.

Ivana Bejblíková, VOŠS a SŠ stavební

Velmi šikovný truhlář

Jaromír Rouha v akci. Foto archiv školy

Každý rok se v Brně v rámci stavebního veletrhu koná Mistrovství ČR oboru truhlář. Soutěží zde ti nejlepší z přibližně 80 škol České republiky. Letos se mezi ně probojoval i náš student Jaromír Rouha. Soutěžící za pomoci paličky, dláta a pilky vyrobili malé dětské židličky, za které by se nestyděly ani nejmodernější stroje. Protože šlo o finální kolo České republiky, musela porota kontrolovat opravdové detaily. Strhávala tak body za desetiny milimetru a za mezery, kam by se nevešel ani list papíru. Díky znalostem, zručnosti a snaze se Jaromír v konkurenci 13 českých a 6 zahraničních učňů umístil na celkovém osmém místě. Je to úspěch? Když si uvědomíte, že máme osmého nejlepšího truhláře z 80 škol, je to obrovský úspěch nejen pro něj ale i pro celou stavební školu.

Tomáš Rusín, VOŠS a SŠ stavební

Učíme online

Aktuální mimořádná situace si vyžádala na všech školách velké změny. Možná by se mohlo zdát, že mají studenti i učitelé prázdniny, ale skutečnost je zcela jiná.

Díky velkému osobnímu nasazení vyučujících i spolupráci studentů se na stavební škole podařilo zajistit výuku alespoň v omezené míře. Ta nyní probíhá dokonce i před kamerou, kdy se celá třída virtuálně schází se svým vyučujícím pomocí videokonferencí. K tomu je řada studijních materiálů a úkolů předávána v online systému. Ač je před námi ještě mnoho otazníků a problémů, máme velkou radost z toho, že je odezva studentů výborná.

V této nelehké době se snažíme i my dělat maximum pro to, abychom zajistili vzdělání všem, kteří o něj stojí. Věříme, že se nám to bude úspěšně dařit i doma před webkamerou.

Jiří Skalický, ředitel školy VOŠS a SŠ stavební

Vítězíme v našich dovednostech

S přicházejícím jarem probíhá na středních školách mnoho Soutěží odborných dovedností. Žáci Technické Vysoké Mýto se účastnili soutěže čalouníků a strojních mechaniků – v obou byli úspěšní.

Ve dnech 26. až 28. února se konala Soutěž odborných dovedností učňů oboru vzdělání čalouník v Brně. Magdaléna Hudcová a Anna Voborníková, žákyně 3. ročníku oboru čalouník, získaly v soutěži krásné druhé místo.

Již 9. ročník soutěže čalouníků proběhl u příležitosti konání Stavebního veletrhu Brno v pavilonu A2. Letos se utkalo 5 dvoučlenných družstev. Soutěžící měli za úkol očalounit křeslo s pružinovou kostrou a potáhnout jej látkou. Druhým úkolem bylo vrchní popruhování dřevěného rámečku a připevnění a vyvázání pružin. Naše děvčata bojovala doslova do poslední minuty časového limitu. Výsledky práce družstev na prvním až třetím místě byly velmi vyrovnané. O tom svědčí i to, že Magdaléna a Anně uteklo o jediný bod zlato, které si odvezlo družstvo z Jaroměře. Všichni zúčastnění dali do svých výrob-

ků maximum a využili všech svých zkušeností ze školy.

3. a 4. března 2020 proběhlo v areálu Vyšší odborné školy a Střední školy technické v České Třebové regionální kolo Soutěže odborných dovedností oboru strojní mechanik pro Pardubický a Královehradecký kraj. Žáci Technické Vysoké Mýto mají dvě první místa – v soutěži jednotlivců i v soutěži družstev.

Soutěže se zúčastnilo 14 žáků ze 7 škol. Byla rozdělena na praktickou a teoretickou část. Nejvíce bodů v kategorii jednotlivců získal žák 3. ročníku oboru strojní mechanik ISŠT Vysoké Mýto Pavel Voborník, a postupuje tak do celostátního kola. Náš druhý soutěžící Daniel Matoušek se umístil na 4. místě. Těmito výsledky si zajistili i 1. místo v kategorii družstev.

Milena Braiková, ISŠ technická

Magdalena Hudcová a Anna Voborníková získaly v odborné soutěži krásné druhé místo. Foto archiv školy

Špindl nám ležel u nohou

Již po osmé v termínu 2. až 8. února absolvovali žáci 1. ročníků ISŠ technické Vysoké Mýto lyžařský výcvikový zájezd ve Špind-

Lyžařský výcvik prvních ročníků probíhal v Krkonoších. Foto archiv školy

lerově Mlýně. Opět nás hostila útulná chatka Horalka, která během léta prodělala několik změn k lepšímu. Především se změnil nájemce, kterým není nikdo jiný než Olga Křížová Charvátová, držitelka bronzové medaile ve sjezdu z olympijských her v Sarajevu v roce 1984. A ženská ruka je zde opravdu znát. V celé chatě byl původní nábytek vyměněn za nový, stylový. Byl opraven a certifikován vlek u chaty a především se zlepšila kvalita kuchyně. V pondělí bylo škaredé, deštivé počasí, že by tradičního školního maskota psa Maximuse ven z chaty nevyhnal, ale v úterý jsme se přece jen dočkali. V noci napadlo dostatečné množství sněhu a my se probudili do krásného slunečného dne s bílou čepicí. Ideální sjezdové podmínky jsme měli až do konce zájezdu. Prostě jsme měli štěstí.

K tomu, že si žáci Špindl náležitě užili, pomohl i fakt, že jsme k výcvikovému lekcím využívali perfektní SKI areál ve Svatém Petru a sjezdovku Hromovku. To vše podtrženo skvělým zázemím – každá ložnice měla vlastní sociální zařízení, plazmovou televizi a připojení na wi-fi. Není se co divit, že se žákům ani nechtělo domů. Takže, Špindle, příští rok opět na viděnou.

Vladimír Smrček, ISŠ technická

Technická škola na exkurzi

V úterý 10. března se žáci třetího ročníku učebního oboru Karosář zúčastnili odborné exkurze ve firmě THT Polička. Firma se zabývá konstrukcí a výrobou individuální mobilní hasicí techniky pro zákazníky z celého světa.

Celé dopoledne se nám věnoval průvodce pan Trnka. Nejprve nás seznámil s historií firmy (firma vznikla ve Vysokém Mýtě), potom jsme navštívili prodejnu, kde zákazníci z řad hasičů seženou úplně všechno. Následovala vlastní exkurze ve výrobním závodě. Žáci se podrobně seznámili s problematikou zakázkové výroby hliníkových skříní a speciálních nástaveb, s jejich výbavami, povrchovou úpravou, technologiemi spojování jednotlivých panelů a dalšími aspekty této speciální výroby. Všichni žáci pozorně sledovali výklad a průvodce neúnavně a podrobně odpovídal na všechny zvědavé dotazy.

Ladislav Khorel, ISŠ technická

Dobrou věc se podařilo uskutečnit

V severní věži chrámu sv. Vavřince je zavěšen zvon sv. Vavřinec, který v roce 1466 ulil vysokomýtský zvonař Petr Konvář v dnešní Nerudově ulici ve Vysokém Mýtě. Zvon má průměr 101 cm, výšku 102 cm, hmotnost cca 800 kg a zajímavý úderový tón B1.

Zvon je dokladem vynikajícího zvonařského umění 15. století a pro svou významnou historickou hodnotu je dnes chráněn jako jedinečná movitá kulturní památka. Ve své historii „přežil“ třicetiletou a sedmiletou válku, války o rakouské dědictví, obě světové války, kdy zvony byly rekvírovány pro válečné účely, a hlavně čtyři velké ničící požáry, které Vysoké Mýto postihly v období mezi 15. až 18. stoletím. Jedná se o zvon, jehož hlas se nad věčným městem českých královen nese už téměř 555 let. Za tuto dlouhou dobu došlo k jeho značnému opotřebení a poslední větší oprava

proběhla v roce 1898, tedy před 122 lety. I když v posledním období už nebyl téměř používán, protože v roce 2003 byl do jižní věže zavěšen nový zvon sv. Jiří, který převzal funkci hlavního zvonu, bylo zřejmé, že je nutné zajistit jeho řádnou údržbu. To bylo potvrzeno při návštěvě kampanologa (odborník na zvony, pozn. red) a specialisty pro restaurování Petra Váchy z Národního památkového ústavu na podzim roku 2018. Ten konstatoval, že se jedná o havarijní stav a vydal zákaz používání. Proto v lednu 2019 byla u koncesované firmy Boroko v Brodce u Přerova objednána

Opravu zvonu provádí odborná zvonařská firma. Foto Stanislav Loskot

prohlídka a vypracování odborného posudku s návrhem na opravu, obsahující cenový rozpočet. Závěrem bylo zjištěno, že je nutné neodkladně provést nové kompletní technické vybavení zvonu a pootočení na dosud nevytlučenou stranu, protože hrozilo jeho úplné zničení.

Nejprve bylo nutné zajistit nezbytné finanční prostředky. Proto požádal vlastník, tj. Římskokatolická farnost – děkanství ve Vysokém Mýtě, odbor kultury Pardubického kraje o dotaci z fondu na záchranu kulturních památek. Dotace byla udělena ve výši 150 000 Kč. Původně bylo uvažováno osazení zvonu na ložiskách, ale na základě dodatečného požadavku kampanologa Petra Váchy, bylo nutno zavěsit zvon na tzv. rohatiny tak, jak se zvony zavěšovaly v období od 15. století. Tento požadavek zvýšil náklady na opravu o cca 60 000 Kč. Proto byla v roce 2020 na odbor kultury Pardubického kraje odeslána další žádost o poskytnutí dotace na tuto částku.

Předpokládáme, že v době konání koncertu, 29. dubna v chrámu sv. Vavřince v rámci festivalu Pardubické hudební jaro, bude otázka dofinancování již vyřešena, a tím bude možné provést první slavnostní zvonění s poděkováním všem zúčastněným na restaurování zvonu. Přáli bychom si, aby hlas zvonu sv. Vavřince poslouchaly další generace Vysokomýtských i v následujících stoletích.

Stanislav Loskot

V severní věži kostela sv. Vavřince se nachází stejnojmenný zvon. Foto zdroj wikipedia

Péče o zeleň a keřové porosty

V předešlých článcích jsme si popsali základní funkce zeleně, vysvětlili si její mnohostranné přínosy a nakonec jsme podnikli cestu do historie vysokomýtských parků a sadů. Tento článek bude zaměřen na údržbu zeleně, konkrétně na péči o keřové porosty, které se v různých formách vyskytují po celém městě.

Nepřirozeně ořezávaná zlatice, s velmi slabým kvetením. Foto Veronika Gabrhelová

Obnova keřových výsadeb, zejména lini-
ových živých plotů částečně začala již
v minulém roce. Technické služby proved-
ly u několika přestárých živých plotů tak-
zvaný zmlazovací (sesazovací) řez, jehož
cílem je obnova funkčnosti těchto dřevin
na stanovišti. Tyto práce budou postupně
pokračovat i v letošním roce, kdy bude in-

dividuálně zhodnocen stav keřových lini-
ových výsadeb a dle potřeby proběhne je-
jich zmlazení, popřípadě dosazení. Dal-
ší změny v údržbě se budou týkat i vol-
ně rostoucích keřů a keřových skupin. Jed-
ná se zejména o dřeviny, které byly dosud
tvarovány do nevzhledných a nepřiroze-
ných „koulí“. Výsledkem této údržby byly

rostliny, které téměř nekvetly ani neplodi-
ly, čímž ztratily svou estetickou a z části
také ekologickou funkci a naopak vyžado-
valy o to intenzivnější údržbu formou
pravidelného řezu, který byl velmi neefek-
tivní. Tímto jsme se ochudili o to nejkrás-
nější, co rostliny umí – o plnohodnotné
kvetení.

Máme ve městě solitéry, rostoucí ve vol-
ných plochách, kde dokonale vynikne je-
jich přirozený habitus, a na jaře zkrášlí své
prostředí kvetením. Na druhou stranu
nám zde roste mnoho keřů, které jsou ne-
vhodně umístěny u okrajů chodníků
a cest a zabraňují průchodu či viditelnosti
v křižovatkách. V minulosti se tento prob-
lém řešil často nevhodným ořezáváním,
které bylo v rozporu s přirozeným růstem
takto upravených dřevin.

Počínaje letošním rokem bude růst těchto
rostlin omezen zmlazovacím řezem, či pří-
padně úplným odstraněním. V těchto pří-
padech bude zeleň nahrazena novou vý-
sadbou na vhodných stanovištích. Chtěli
bychom v průběhu následujících let pečo-
vat o naši městskou zeleň tak, aby kromě
ekologické funkce vynikla i velmi důležitá
funkce estetická.

Veronika Gabrhelová,
Technické služby Vysoké Mýto

Bohatě kvetoucí zlatice. Foto Veronika Gabrhelová

Kontakty

Pro získání aktuálních informací o kulturním dění ve městě.

M-klub: tel. 465 420 420, e-mail: mklub@mklub.cz, www.mklub.cz

Městská knihovna:

tel. dospělé oddělení 778 724 360,
tel. dětské oddělení 778 724 361,
e-mail: knihovna@vysoke-myto.cz,
www.knihovna-vm.cz

Městská galerie: tel. 778 531 908,
e-mail: galerie@vysoke-myto.cz,
www.galerie-vm.cz

Turistické informační centrum:

tel. 465 466 112, 778 401 995,
778 488 164, e-mail:
infocentrum@vysoke-myto.cz,
www.infocentrum.vysoke-myto.cz

Regionální muzeum:

tel. 465 461 950,
e-mail: muzeum@muzeum-myto.cz,
www.muzeum-myto.cz

Mikádo - středisko volného času:

tel. 465 424 314, 731 108 510,
e-mail: info@ddm-mikado.cz,
www.ddm-mikado.cz

Loutkové divadlo Srdíčko:

tel. 736 176 470,
e-mail: divadlo-srdicko@centrum.cz,
www.srdicko.uvadi.cz

Vila Marie:

tel. 468 008 600,
e-mail: info@dsvysokemyto.cz,
www.dsvysokemyto.cz

Církev

Aktuální informace týkající se velikonočních bohoslužeb a pastoračních aktivit křesťanských církví ve Vysokém Mýtě naleznete na webových stránkách jednotlivých církví:

Bratrská jednota baptistů – www.bjbvm.cz

Církev bratrská – www.cbvm.cz

Církev československá husitská –

http://www.ccsch-vm.cz/

Českobratrská církev evangelická –

http://vysoke-myto.evangelnet.cz/

Římskokatolická církev –

www.katolik.vmyto.cz

Římskokatolická farnost

3. – 17. 7., Vranice u Nových Hradů

LETNÍ DĚTSKÝ TÁBOR

Při letošním celotáborové etapové hře si zahrajeme na rytíře a vydáme se zpět časem do dob velkolepých hradů a bouřlivých turnajů. Cena pro jedno dítě: 3 300 Kč

28. 6. – 2. 7.

LETNÍ RODINNÝ POBYT

Aneb prázdniny s malým oslíkem

Pobyt ve Vranicích především určený pro rodiny s menšími dětmi a prarodiče s vnoučaty. Cena (ubytování + strava): 1 150 Kč / dítě 3-15 let, 1 500 Kč / od 15 let, děti do 3 let zdarma.

Přihlášku na oba pobyty získáte na webových stránkách nebo e-mailu: rkfvmyto@tiscali.cz

Bratrská jednota baptistů

12. 7. – 18. 7., Deštné v Orlických horách

LETNÍ ANGLICKÝ KEMP

Pro rodiny i jednotlivce s rodilými mluvčími. Více informací na: www.bjbvm.cz.

Pohotovost ve stomatologii

V sobotu a v neděli od 8 do 11 hodin u stomatologů podle následujícího rozpisu. Střídají se zubní lékaři z části okresu Ústí nad Orlicí. Oblast Vysoké Mýto – Choceň – Česká Třebová – Ústí nad Orlicí:

4. – 5. 4.	MUDr. Michal Teplý	Vysoké Mýto, Javornického 198	465 485 155
10. 4.	MDDr. Marek Tomeš	Vysoké Mýto, Javornického 198	465 485 155
11. – 12. 4.	MDDr. Monika Vaničková	Česká Třebová, F. V. Krejčího 405	465 534 555
13. 4.	MUDr. Michaela Vávrová	Dolní Dobrouč 446	465 543 015
18. – 19. 4.	MUDr. Iva Voltnerová	Česká Třebová, F. V. Krejčího 405	734 100 171
25. – 26. 4.	MDDr. Kateřina Zářecká	Česká Třebová, Masarykova 1071	465 534 834

Aktuální informace naleznete na webové stránce: www.pardubickykraj.cz/lekarska-sluzba.

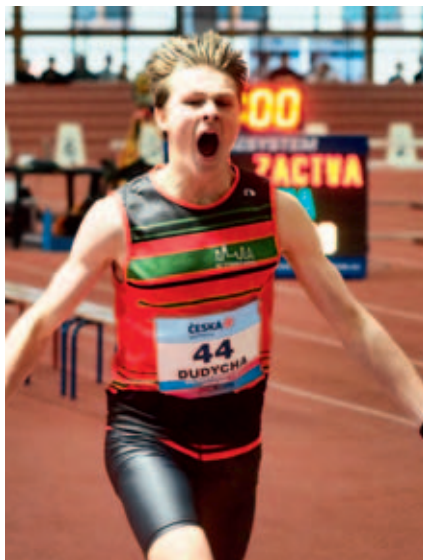
Foto na titulu: Velikonoční zvyk "vodění Jidáše" patřil kdysi k Velikonocům stejně jako pomlázka. Dodnes se udržel jen v několika obcích na Vysokomýtsku. Jedním z těchto míst jsou Domoradice. Foto: Jiří Sekanina

Vysokomýtský zpravodaj. Měsíčník, periodický tisk územního samosprávného celku Vysoké Mýto. Vydává VYSOKOMÝTSKÁ KULTURNÍ, o. p. s., Litomyšlská 72, 566 01 Vysoké Mýto, IČO 28852150. Řídí redakční rada ve složení: Dagmar Sabolčíková – šéfredaktorka, Zuzana Pohorská – redaktorka, editorka, Marie Lněničková, Jiří Nygrýn. Sekretariát redakce – email: zpravodaj@vysoke-myto.cz, tel. 731 071 707. Inzerce – email: zpravodaj@vysoke-myto.cz, tel. 778 488 164 (Anita Kiššová). Podávání příspěvků na www.vysoke-myto.cz v rubrice Zpravodaj nebo na adrese: Muzeum českého karosářství, nám. Přemysla Otakara II. 96, 566 01 Vysoké Mýto. Grafická úprava a tisk Tiskárna H.R.G. spol. s r.o. Registrováno MKČR pod značkou E 15609. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Cena 10 Kč. Uzávěrka příštího čísla je 15. dubna 2020.

Atleti získali bronz a mistrovský titul

Atleti Vysokého Mýta mají za sebou vynikající halovou sezónu. Ta patřila vůbec k nejúspěšnější v celé historii klubu.

Atletický oddíl se může pochlubit mistrem České republiky v podání běžce Jakuba Dudychy, který vyhrál český šampionát na trati 1500 m mezi žáky. Justýna Brýdlová získala na Mistrovství ČR bronz ve skoku vysokém v kategorii dorostenek. Mezi juniorkami vybojovala bronz Klára Bartošková na trati 400 m. Tím výčet skvělých výsledků ale nekončí. Jonáš Vávra obsadil vynikající 5. místo na trati 800 m mezi dorostenci. Markéta Burešová si vylepšila osobní maximum ve víceboji a obsadila 7. místo mezi dorostenkami. Ve skoku dalekém pak skončila jedenáctá. Tomáš Severa byl mezi juniory na 800 m celkově patnáctý. Justýna Brýdlová, Klára Bartošková a Sabina Duchoslavová se dokázaly velmi výrazně prosadit i na tuzemském vrcholu v kategorii dospělých. Klára Bartošková dokázala atakovat dokonce stupně nejvyšší, když se teprve sedmnáctileté závodnice podařilo nejprve postoupit mezi šest nejlepších sprinterek na 400 m. Ve finále pak vybojovala úžasné 4. místo mezi dospělými. Justýna Brýdlová si mezi výškařkami ve stejné kategorii vylepšila halové osobní maximum o 7 cm a za svými zády nechala celou řadu skvělých skokanek, které v minulosti vozily i medaile z MS. Výkon 176 cm jí vynesl v krásné soutěži vynikající 6. místo. Mezi vícebojařkami se 8. místem v katego-

Jakub Dudycha se radoval ze zisku mistrovského titulu. Foto Eduard Erben

rii dospělých výrazně prosadila také Sabina Duchoslavová, která se nově připravuje v USK Praha s Gabrielou Dvořákovou. Vysokomýtská atletika tak zažila nejúspěšnější halovou sezónu historie. Titul mistra, další dvě medaile, několik finálových umístění a celá řada osobních rekordů jsou toho jistě důkazem.

Lukáš Dejdar

Představení veteránů

Poslední únorovou sobotu se konal v opravené hale v areálu vysokomýtských technických služeb v pořadí již třetí ročník veteránských turnajů „čtyři“. Akce se zúčastnily všechny pozvané týmy, konkrétně z Tišnova, Vyškova, Chrudimi a Vysokého Mýta. Pořadatelské družstvo domácích v prvním utkání zvítězilo 44:39 nad týmem Chrudimi, ve svém druhém utkání porazilo Tišnov v poměru 40:30 a celý turnaj zakončilo opět vítězným utkáním nad protihráči z Vyškova v poměru 46:22. Na základě výše uvedených výsledků hráči vysokomýtské Staré gardy třetí ročník domácího turnaje vyhráli. Další v pořadí, tedy na druhém místě, se umístil tým Tišnova, třetí místo si tentokrát odvezla Chrudim a těsně pod stupni vítězů skončili hráči Vyškova. O tom, že se akce povedla, svědčí pochval-

Tým BKVM – Stará garda. Foto archiv týmu

Prohru střídalo vítězství

Poslední únorový den se hrálo další kolo krajské soutěže ve stolním tenisu. Hráče Orla Vysoké Mýto A čekal velice náročný výjezd na utkání s Orlem Orlice a TTC Ústí nad Orlicí C. V dopoledním zápase zaznamenali vysokomýtský první prohru v této sezoně, odpodledne se jim ale povedlo zvítězit.

Orel Orlice A – Orel Vysoké Mýto A 10:7

Utkaní nezačalo pro hráče Vysokého Mýta dobře, poprvé v této sezoně se jim nepodařilo vyhrát alespoň jednu čtyřhru. V první sérii dvouher se vysokomýtským podařilo dotáhnout manko ze ztracených čtyřher, ale pak pokračovala přetahovaná o každý bod a do poslední série dvouher se šlo za nerozhodného stavu 7:7. Do konce utkání už ale vítězili pouze hráči Orla Orlice, kteří nakonec po více než tří a půl hodinovém boji připravili Orlu Vysoké Mýto první letošní prohru 7:10.

Body: Hýbl 2, Dvořák 2, Fišer 2, Vojnar 1 b

TTC Ústí nad Orlicí C

– Orel Vysoké Mýto A 7:10

V odpoledním utkání bylo hlavním úkolem vysokomýtských zapomenout na dopolední prohru a přidat potřebné vítězství. To se jim splnilo již v úvodu, když dvojice Hýbl – Fišer vyhrála čtyřhru. První dvě série dvouher pak byly pod taktovkou hráčů Vysokého Mýta. Hráči Ústí nad Orlicí se však nevzdali. Drama v podobě posledního zápasu ale nepřipustil Dvořák, který přidal desátý bod na stranu Orla Vysoké Mýto. Po skoro třech hodinách tak Orel Vysoké Mýto mohl slavit výhru 10:7.

Body: Hýbl 2,5, Fišer 2,5, Dvořák 3, Vojnar 1
Jiří Vojnar

KRYTÝ PLAVECKÝ BAZÉN

Krytý plavecký bazén je v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu uzavřen.

Aktuální informace o jeho otevření sledujte na www.bazen-vm.cz nebo tel. 603 851 614.

ORBIS PICTUS PLAY

ANEB VYSOKÉ MÝTO
MĚSTEM
HRAVÉHO POZNÁVÁNÍ

**interaktivní výstava
k 350. výročí úmrtí
JANA ÁMOSE
KOMENSKÉHO**

1. - 30. června 2020

Městská galerie Vysoké Mýto
náměstí Přemysla Otakara II. 96

**ORBIS PICTUS PLAY je hravá výstava, jejíž autoři se inspirovali odkazem
Jana Amose Komenského, který prosazoval učení hrou.**

EXPOZICE ROZVÍJÍ FANTAZII A TVOŘIVOST.

Jednotlivé exponáty uvádějí do chodu sami návštěvníci a hrají si s nimi.

Putovní interaktivní expozice, umělecky koncipovaná Petrem Niklem ve spolupráci s dalšími výtvarníky z České republiky i ze zahraničí, rozvíjí poselství Komenského a všech, kdo věří v sílu kreativní touhy po poznání. Projekt demonstruje sílu tvořivé touhy po poznání a dokazuje, že fenomén hry dokáže fungovat jako univerzální komunikační prostředek.

Projekt tak rozvíjí nadčasové myšlenky Komenského, který věděl, že nejpřirozenějším způsobem učení je hra.

Za cechem řeznickým (a domácí zabíjačkou)

V rámci další z technických a řemeslných dílen Už vím proč, dědo! muzeum připravilo 22. února ukázkou práce řezníka. Na muzejním dvorku návštěvníci viděli tradiční postup zpracování masa při venkovské zabíjačce i typické řeznické náčiní jako je zvon, kolébka, rozporka, ocílka či různé druhy sekáčů. Vedle porcování masa byl představen i pracovní postup při výrobě tlačanky do žaludku, plnění a špejlování jitrnic i pečení krup. Pěkné počasí, rozšafná nálada řezníků a dobré občerstvení byly atributy této netradiční muzejní akce.

Foto Martin Štěpán

Městská knihovna stále v akci

- půjčování knih a časopisů
- zvuková knihovna
- Univerzita volného času
- meziknihovní výpůjční služba
- vědomostní soutěže
- pasování prvňáčků na čtenáře
- slavnostní zápis nových čtenářů
- besedy a autogramiády se spisovateli a ilustrátory
- lekce pro děti
- workshopy

Více informací na www.knihovna-vm.cz

